

Z Á P A D O Č E Š K Á U N I V E R Z I T A V P L Z N I
F a k u l t a f i l o z o f i c k á
K a t e d r a g e r m a n i s t i k y a s l a v i s t i k y

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Barbora Soukupová

Název práce: Kommentierte Übersetzung eines historischen Fachtextes

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Marina Wagnerová, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn): Jako cíl práce autorka formuluje vytvoření překladu zvoleného odborného textu a vytvoření komentáře k překladu. Cíl byl takto obecně naplněn, přesto práce vykazuje řadu nedostatků různého druhu (viz níže).

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.): Autorka si pro překlad zvolila text historika Bernda Stövera *Der Kalte Krieg 1947-1991. Geschichte eines radikalen Zeitalters, konkrétně kapitola 7. Krieg der Kulturen*. Z pohledu oponentky je poněkud nevyrovnaná přínosnost části teoretické a praktické v neprospěch části teoretické. Problematický je již úvod práce, jehož výstavba je poněkud neutříděná a chybí v ní popis metody zpracovávání tématu BP, což by měla být standardní součást úvodů k bakalářským pracím. Vlastní teoretická část, tj. kap. 2, obsahuje různé informace k teorii překladu, informace jsou však podávány velmi povrchně, a zejména není jasné, zda tyto informace vůbec hrály nějakou roli při vlastní překladatelské práci autorky. Kapitola 2.1 je velmi stručná a působí spíše útržkovitě, v kap. 2.3 jsou u některých překladatelských postupů uváděny konkrétní příklady či stručná vysvětlení pojmů, u některých ne, čímž kapitola působí nesourodě. Poněkud matoucí je rovněž to, že se v kapitole 2.1 hovoří zejména o překladech umělecké literatury, v kapitole 2.2 se už ale hovoří pouze o odborných překladech.

V samotném překladu v části praktické se rovněž objevují některé dílčí nedostatky, uvádím zde alespoň příklady typů chyb hned z prvních stran překladu:

- výraz užitý v užším významu, než tomu bylo v originále: str. 7 „vědecko-fantastické literatury (sci-fi)“ – v originále se v dané větě výraz „Sci-fi“ ale nevztahuje pouze na literaturu;

- výraz užitý v překladu není optimálním překladem originálního výrazu, tj. není skutečně standardně užívaným ekvivalentem tohoto výrazu v češtině: str. 7 „...ale i vysoká účast na příslušných filmech...“, míněna je „vysoká návštěvnost“;

- naprostá změna významu oproti originálnímu textu: str. 7 „nejatraktivnější otevřené jeviště“, v originále „die ansprechendste öffentliche Bühne“, tj. „veřejné jeviště, schopné nejúčinněji oslovit publikum“. Podobně např. na str. 9 – „další americké kritické práce“, v originále „US-kritische Arbeiten“, tj. „práce kritizující politiku Spojených států“.

Občasné nedostatky se objevují i v odborných pojmech např. z oblasti literatury, které mohly být odstraněny, pokud by si autorka opatřila potřebnou odbornou literaturu k tématu. Tak např. termín „Trivallliteratur“ je v překladu na straně 10 přeložen jako „nenáročná literatura“, na str. 7 dokonce jako „literatura fikce“, správně je ovšem „triviální literatura“.

Glosář k textu mohl být uveden vysvětlením, co v něm vlastně čtenář najde za slovní zásobu. Některé vedlejší možnosti překladu jednotlivých pojmů jsou sporné, protože se v praxi ve skutečnosti použít nedají (např. vedle akceptovatelného výrazu „ohniska studené války“ i „centra zájmu studené války, středy zájmu studené války“, vedle „dělnického hnutí“ i nepoužívané „hnutí dělníků“ ad.).

Komentář k překladu obsahuje také některá sporná místa a místa, která mohla být lépe rozpracována: např. v kap. 6.2 mohlo být přesněji popsáno, jakým způsobem byly nahrazovány infinitivy s zu, dále autorka u deverbativních adjektiv uvádí, že nebylo možné je přeložit jedním slovem, ale ve všech příkladech, které uvádí, tyto přívlastky byly přeloženy jedním slovem, také je otázka, zda slova „Pulps“ a „Stiljagi“ lze zařadit mezi termíny.

Přes tyto kritické výhrady lze v překladu najít i lepší místa, např. pečlivou práci se zdroji z oblasti filmu (ověřování překladů názvů filmů do češtiny).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Práce je členěna přehledně, příloha – výchozí text, který byl překládán – má dobrou kvalitu včetně obrázků. Na začátku práce chybí podrobná patitulní strana. V jazykovém projevu (práce je psána v češtině) se objevují občasné nedostatky, např. str. 32 (text díky nim působí na první pohled složitěji; literaturu studené války – lépe: z období studené války, věnující se problematice studené války apod.).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.): Dojem oponentky z práce je velmi rozporuplný. Na jednu stranu práce strukturou vcelku odpovídá výstavbě bakalářské práce a některé skutečnosti lze hodnotit i pozitivně (zájem o téma textu, snesitelné zpracování formální stránky BP). Práce ale vykazuje po obsahové stránce řadu nedostatků, které v souhrnu zanechávají dojem, že autorka práce jednak některým částem nevěnovala dostatečnou pozornost (zejména části teoretické a jejímu smysluplnému provázání s částí praktickou), a jednak se s tématem – zejména praktickou částí - zřejmě z větší části potýkala sama bez dostatečného vyhledávání odborného vedení, což ale u takto komplexního tématu vyžadujícího konzultace s odborníkem s hlubšími zkušenostmi v oboru nepřineslo žádaný výsledek. Samotný překlad tak nepůsobí odbytě, ale spíše nedozrálé.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLÍŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. V práci několikrát uvádíte, že předpokládaným čtenářem překládaného textu mohou být historické spolky. Co přesně rozumíte spojením „historický spolek“ a o jaký spolek konkrétně by se mohlo jednat? Napadají Vás ještě jiné skupiny čtenářů, které by daný text mohl zajímat?
2. Na str. 5-6 uvádíte, že by měl překladatel stále brát v potaz, pro koho je text určený, a tomu např. přizpůsobit volbu odborných termínů. Domníváte se, že je skutečně možné volbu odborné slovní zásoby v odborném textu nějak přizpůsobovat čtenáři? Jak jste se k tomuto problému stavěla ve Vašem vlastním překladu?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl): **3-4**

Datum: 26. května 2014

Podpis:

Pozn.: Při nedostatku místa použijte zadní stranu nebo příložený list.